

Keller

POROČILO

DRUŠTVA
GRAFIČNEGA
DELA VSTVA
ZA SLOVENIJO

ZALOŽILO DRUŠTVO.
TISK
JOS. BLASNIKA NASL.

1920

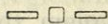
51439/1920

D1983/6850

POROČILO

O DRUŠTVENEM DELOVANJU

V LETU 1920. (53. LETO).

Tovariši!

Z željo, da bi bilo vse delavstvo, ki pripada grafični stroki, strnjeno v močni strokovni organizaciji in strogi organizatorični disciplini, s čimer bi doseglo kar največje uspehe v boju za življenski obstanek, stopa odbor s tem kratkim poročilom o delovanju v poslovnem letu 1920. pred letošnji občni zbor.

Delo odbora je predvsem stremilo za ciljem, da pritegne v organizirane vrste tudi vse ostalo grafično osebje, ki je ostalo ali še stoji izven njih. V prvi vrsti je to pomožno delavstvo po tiskarnah in knjigoveznicah. To delo ni bilo lahko. Mnogo skupnih sestankov in sestankov po posameznih oficinah pa priča, da ta trud ni bil zaman in da je pomožno delavstvo skoro brez izjeme pripravljeno stopiti v najtesnejšo organizatorično zvezo z že organiziranim tehnično kvalificiranim delavstvom. Samoumevno, da to delavstvo danes še nima tistega organizatoričnega zmisla, kakor ga imajo že naši stari člani. Vendar polagoma pride tudi to. Zato se obrača odbor do vseh teh članov s prošnjo, da po svojih močeh pomagajo odboru pri tem delu. Društvo knjigovezov pa je pripravljeno v prvem danem trenutku priklopiti se naši organizaciji.

Tako bi tvorilo vse tiskarsko, črkolivsko, cinkografsko in litografsko delavstvo, združeno s knjigoveškim in pomožnim delavstvom, močno strokovno organizacijo grafičnega delavstva, ki bi bila zmožna boriti se za čim boljše življenske potrebe in čim ugodnejše delovne pogoje v še izdatno večji meri kot do sedaj.

Delo odbora pa se je nanašalo še na drugo važno organizatorično točko, t. j. na združenje vseh grafičnih organizacij v Jugoslaviji v enotno zvezo. To delo je napredovalo v preteklem društvenem letu tako, da se vprašanje zveze vsega grafičnega delavstva v naši državi že bliža svoji zadnji točki.

V ta namen je bilo mnogo posvetovanj, shodov in zborovanj.

Dne 8. in 9. novembra 1920 se je vršila v Ljubljani tudi konferenca, na kateri so bile zastopane vse knjigotiskarske organizacije po svojih delegatih in kateri je prisestvoval tudi tajnik internacionalnega sekretariata v Bernu, tovariš *P. Stautner*. Na povratku z organizatoričnega potovanja se je oglasil tudi v Ljubljani in se udeležil te tako važne konference.

Neprestano naraščanje cen življenskim produktom je grafično delavstvo prisililo, da je na svojem zborovanju dne 1. avgusta 1920 sklenilo poslati „Društvu tiskarnarjev“ spomenico glede zvišanja plač. Pogajanja, ki so se nato vršila, so se končala brez stavke in pri njih si je delavstvo izvajalo povoljne uspehe.

† PETER STAUTNER

V mesecu decembru je došlo iz Berna žalostno obvestilo, da je preminil mož, ki si je pridobil za strokovne tiskarske organizacije nevenljive zasluge. Tajnik internacionalnega sekretariata, tovariš *P. Stautner*, ki je bil pred nekaj meseci še med nami, nas bodril ter navduševal, je umrl dne 21. decembra v 66. letu starosti.

Rojen je bil l. 1854. v Wieberweku v Lotaringiji. Želja staršev, da bi se posvetil teologiškim študijam, je ostala vsled vojnih dogodkov l. 1870. neizpolnjena, kajti šel se je učiti v Strassburg za stavca. Kot izučen stavec je delal nato več let v Nancyju in Saarburgu.

V l. 1901. je bil namesto umrlega tovariša *Siebenmanna* izmed šestih reflektantov imenovan za tajnika internacionalnega sekretariata, katero mesto je nastopil dne 1. januarja 1902 in ostal v Bernu do l. 1909., odkoder je odšel povodom premestitve tajništva tudi on. Po izbruhu vojne je bil več mesecev interniran, ker je bil francoskega pokolenja. V koncentracijskem taboru si je nakopal kal bolezni, kateri je po povratku organizatoričnega potovanja v Budimpešto in Beograd, podlegel.

Služil je zvesto tiskarski stvari in njegovo ime bo z zlatimi črkami zapisano z zgodovini tiskarske internacionale.

Slava njegovemu spominu!

Občni zbor je bil dne 28. marca 1920 v veliki dvorani „Mestnega doma“ ob navzočnosti 177 članov in zastopnikov iz province.

V svojem poročilu se je tovariš *Werzak* toplo spominjal umrlih tovarišev *Alberta Brüfacha* in *Janka Dimica*.

V odbor so bili voljeni ti-le tovariši: *A. Hrovatin*, predsednik; *I. Mlinar*, podpredsednik; *F. Pintar* in *I. Herzog*, zapisnikarja; *O. Planinc*, računovodja; *F. Jereb*, blagajnik; *A. Gregorec*, blagajnikov namestnik; *F. Lapajne* in *A. Brozovič*, knjižničarja; *J. Radulović* in *K. Tavčar*, odbornika. — Za računske preglednike so bili voljeni tovariši: *C. Kemperle*, *I. Ovsenik* in *J. Samsa*. — V tarifno komisijo so bili voljeni tovariši: *A. Gundrum*, *I. Berlec*, *O. Tutta*, *S. Halik* in *R. Štaut*.

Na predlog računskih preglednikov so bile določene sledeče nagrade: predsedniku 100 K, I. zapisnikarju 80 K, II. zapisnikarju 50 K, računovodji 300 K, oskrbniku paritetne posredovalnice za službe 150 K (od te vsote vrne principalsko društvo 75 K), blagajniku 150 K, I. knjižničarju 60 K in II. knjižničarju 40 K. (Tovariša *Eržen* in *Lapajne* sta dala svoji nagradi za tovariše invalide.).

Odbor je imel v tem poslovnem letu 44 rednih in 23 izrednih sej skupno s tarifno komisijo (pri nekaterih so bili navzočni tudi zaupniki), tri izredne občne zборе v „Narodnem domu“, in sicer: dne 16. maja 1920 glede vprašanja ujedinenja za konferenco v Zagrebu, katere sta se udeležila kot delegata tov. *Hrovatin* in *Gundrum*; dne 1. avgusta 1920 glede zahteve povišanja plač in izpremembe pravil (ta občni zbor se je nadaljeval dne 5. avgusta 1920 in sprejel 15%no povišanje plač) in dne 21. novembra 1920 glede oblike ujedinenja, katero naj bi zastopali naši delegati na konferenci ujedinenja grafičnega delavstva v Jugoslaviji, ki se je vršila od dne 6. do dne 10. decembra 1920 v Zagrebu. Poleg tega so se vršili še trije shodi v zmislu društvenih pravil.

Vukovarskega oziroma beograjskega kongresa strokovnih organizacij Jugoslavije se je udeležil naš delegat tovariš *A. Hrovatin*.

Na 50letnici „Hrvatskega tipografskega društva“ v Zagrebu je zastopal naše društvo tovariš *A. Gundrum*, pomožno delavstvo tovariš *O. Planinc*.

Med letom so izstopili iz odbora tovariši *A. Hrovatin*, *I. Mlinar*, *I. Herzog* in *A. Gregorec*; na njih mesta so bili voljeni tovariši: *I. Krašovic*, *I. Matičič*, *K. Pitsch* in *A. Tekauc*.

Invalidna podpora se je priznala med letom tovarišu *Maksimiljanu Petriču*.

V poslovnem letu so umrli štirje tovariši, in sicer: *Edvard Jonas* dne 28. decembra 1919, *Adolf Zwatz* (invalid) dne 10. junija 1920, *Ivan Gostinčar* dne 25. avgusta 1920, in *Stanislav Halik* dne 16. septembra 1920. — Naj jim bo ohranjen časten spomin!

Sirotnska podpora po 8 K (in 8 K doklade) na mesec se je prisodila mladoletnim otrokom umrlega tovariša J. Gostinčarja (Marijan in Marica) počenši z mesecem avgustom in S. Halika (Miroslav in Adela) počenši z mesecem oktobrom.

Krajevna vdovska blagajna se je ob koncu meseca aprila opustila. Podpiranje vdov po umrlih tiskarjih, ki so potrebne nujno podpore, je z mesecem majem prevzelo „Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“.

Računski zaključek izkazuje 204.145 K 82 v prejemkov in 52.017 K 35 v izdatkov, tedaj 152.128 K 42 v prebitka. Društveno imetje je znašalo ob koncu poročilnega leta 185.838 K 82 v, ne oziraje se na vrednost knjižnice in premičnin v skupnem znesku 3850 K (predvojne vrednosti).

Računski pregledniki so pregledali mesečne in četrletne zaključke ter se prepričali, da soglašajo priloge, vrednostni papirji, hranilne vloge in gotovina s knjižnimi vpiski.

V področje našega društva spadajo sedaj tovariši v Celju, Gornji Radgoni, Kamniku, Kočevju, Kranju, Novem mestu, Mariboru, Prevaljah in Ptuj.

Društvo je štelo ob koncu poročilnega leta 277 (+ 37 proti prejšnjemu letu) rednih članov ter šest onemoglih tovarišev.

Člansko gibanje je bilo nastopno:

Prirastek:	Stavci	Tiskarji	Drugi poklici	Skupaj
Nanovo je pristopilo (oproščenih)	15	2	2	19
Nanovo je pristopil (pozneje se prijavil)	1	—	—	1
Pripotovalo je	8	4	—	12
Od vojakov se je vrnilo	14	4	—	18
Iz drugih društev je prestopilo	2	—	10	12
Skupaj	40	10	12	62
Odpad:				
Odpotovalo je	8	—	3	11
Izstopilo je	6	1	—	7
Med onemogle se je sprejel	1	—	—	1
Umrli so	3	—	—	3
K vojakom so odšli	3	—	—	3
Skupaj	21	1	3	25

Stanje ob koncu leta 1919.	192	34	14	240
Prirastek	40	10	12	62
Skupaj	232	44	26	302
Odpad	21	1	3	25
Stanje ob koncu leta 1920.	211	43	23	277

✱

Ob koncu svojega poročila se odbor zahvaljuje v imenu društvenikov tudi vsem dobrotnikom, ki so društvo moralno in materialno podpirali v minulem poslovnem letu.

✱

Sklepamo z zavestjo, da smo po svojih močeh zadostili prevzetim dolžnostim, in predlagamo pričujoče poročilo v blagohotno odobritev.

V LJUBLJANI, meseca aprila 1921.

Odbor.

Računski zaključek

P r e j e m k i	Na račun			
	splošne		dispozic.	
	blagajne			
Članski prispevki:				
I. četrletje	12124	90	20946	—
II. četrletje	12316	—	35862	—
III. četrletje	12068	—	43758	—
IV. četrletje	14124	—	51024	—
	50632	90	151590	—
Vpisnina	12	—		
Dohodki imetja:				
od vrednostnih papirjev	—	—		
od hranilnih vlog	711	47	710	50
Različni:				
Prispevki p. n. tiskarn (ki se bodo odslej prepuščali „Dobrodelnemu društvu“)	456	95		
Darilo tovarišev v Prevaljah dispozicijski blagajni	—	—	30	—
Globe	2	—		
Prejemki posamezno	51815	32	152330	50
Vsota vseh prejemkov			204145	82
Stanje imetja ob koncu leta 1919.*			33710	35
* ne glede na vrednost knjižnice (3200 K) in premičnin (650 K) v predvojni vrednosti.				237856 17

Izkaz

A k t i v a	Kron	
Gotovina	238	12
Vrednostni papirji po kurzu z dne 31. decembra 1917	11040	—
Državne priznanice	4438	—
Hranilne vloge	170122	70
V Ljubljani, dne 31. marca 1921.	185838	82
F. Jereb, blagajnik.	O. Planinc, računovodja.	

za leto 1920.

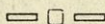
I z d a t k i	Na račun				
	splošne		dispozic.		
	blagajne				
Podpore :					
10 brezposelnim na potovanju	—	—	308	—	
8 brezposelnim na mestu v 9 primerih za 211 dni	574	50	498	50	
43 bolnikom v 48 primerih za 1347 dni	4072	50	3094	50	
7 onemoglim za 319 tednov	4466	—	3374	—	
za 4 člane pogrebno	1600	—	1100	—	
18 sirotam za 185 mesecev	1432	—	1108	—	
7 vdovam za 30 mesecev	284	—	—	—	
97 osebam	12429	—	9483	—	
Izobrazba :					
Naročnina za strokovne in druge časopise	648	59	—	—	
Knjižnica	400	—	—	—	
Uprava :					
Nagrade	930	—	—	—	
Stanarina, čiščenje, kurjava, razsvetljava i. dr.	3108	—	—	—	
Tiskovine	900	—	—	—	
Pisalne potrebsčine	73	60	—	—	
Poština, dostavljanje i. dr.	923	60	—	—	
Organizacija :					
Prispevki strokovni komisiji	504	81	—	—	
Delegacijski stroški	10793	50	10793	50	
Zborovalni stroški	65	—	—	—	
Različni :					
„Dobrodelnemu društvu tiskarjev na Kranjskem“ oddana knjižica Mestne hranilnice ljubljanske št. 8983 v vrednosti	664	75	—	—	
Darila namesto nagrobnih vencev	300	—	—	—	
Izdatki posamezno	31740	85	20276	50	
Vsota vseh izdatkov		—	—	52017	35
Stanje imetja ob koncu leta 1920.*		—	—	185838	82
* ne glede na vrednost knjižnice (3200 K) in premičnin (650 K) v predvojni vrednosti.				237856	17

imetja.

P a s i v a		Kron	
Delež imetja ob koncu leta 1920.: splošna blagajna		53784	82
dispozicijska blagajna		132054	—
		185838	82
Pregledali in v redu našli:			
C. Kemperle,	I. Ovsenik,	J. Samsa.	
računski pregledniki.			

IMENIK

ČLANOV OB KONCU LETA 1920.

Ljubljana :

Andrijčič Nikola	Gladnig Stanislav	Korene Radivoj
Aussenegg Viktor	Gmeiner Josip	Kos Rajko
Ažnoh Edvard	Grapar Anton	Kosem Drago
Ban Ladislav	Grossmaier Karl	Kosi Ivan
Bek Viljem	Gundrum Anton	Košak Alojzij
Benčan Ivan	Guhry Friedrich	Kotnik Maksimilijan
Benedik Johann	Habé Ernest	Koželj Vladimir
Berlec Ivan	Hartman Alojzij	Kramarič Josip
Bevc Jakob	Hašek Otakar	Krašovic Fran
✓ Blaž Fran	Herzog Ivan	Krombholz Emil
Brajnik Edvard	Horvat Josip	Kuzmin Ivan
✓ Brandt Hermann	Hrovat Albin	Lampič Ignacij
Brozovič Anton	Hrasche Franc	Lampret Ivan Pr.
Brozovič Karel	Hribar Fran	Lapajne Francé
Bukvič Ludovik	Hübscher Josip	Leben Fran
Cankar Fran	✓ Jakhel Emil	Lehpamer Stjepan
Ciber Ivan I	Jamnik Leopold	Leskovic Josip
Ciber Ivan II	Jandejsek Josef	Likar Leon
Cvelbar Rudolf	Janežič Fran	Lukič Fran
Čarman Josip	Jarc Karel	Mancini Anton
Čelešnik Radivoj	Jeločnik Pavel	Matičič Ivan
✓ Černe Anton I	Jenko Viktor	Mikuš Leopold
Černe Anton II	Jeran Fran	✓ Milavec Fran
Červ Leopold	Jereb Fran	Mlinar Ivan
Čuk Alojzij	Jeršek Vinko	Mravlje Ivan
✓ Dachs Maksimilijan	Jesenko Dragotin	Nabernik Ivan
Dovjak Josip	✓ Jezeršek Fran	Obrekar Avgust
Draxler Peter	Ježek Rudolf	✓ Ojstriš Fran
Drol Ivan	Jurda Fran	Ostojič Milivoj
Farnik Otto	Kapelj Karel	Ovsenik Ivan
Feldstein Fran	Kemperle Ciril	Padevet Josip
Finderle Šime	Kollwitz Paul	Pantar Fran
Gebert Štefan	✓ Kolman Albert	Paulič Josip
Germek Karel	Komar Fran	Pintar Fran
	Komar Ivan	Pirkovič Božidar
	Koprivec Alojzij	Pirš Josip

✓ Pitsch Karl
Planinc Oton
Poženel Fran I
Poženel Fran II
Prelog Fran
✓ Premk Valentin
Pribošič Albin
Pulko Johann
Punčoh Ciril
Rabič Adolf
Rabič Božidar
Radočaj Nikola
Radulovič Juri
Repše Maksimilijan
Rode Anton
Rodič Ljudevit
Roje Ludovik
Ropič Avgust
✓ Rožanec Mihael
Samsa Josip
Sattler Radoslav
Savinšek Fran
Scheuer Willibald
✓ Schubel Ivan
Schurmann Alojzij
Sedej Josip
Sever Andrej
Sitar Alojzij
Slavič Ljudevit
Smerdelj Edvard
Soklič Emil
✓ Spindler Ivan
Starè Viktor
Štefančič Jakob
Stegel Josip
Sterlekar Anton
Stich Roman
Stresen Ivan
Strgar Rudolf
Strnad Vinko
Šega Fran
Štaut Rado
Štrekelj Anton
Štrekelj Fran
Štrukelj Fran
Šturm Rado
Tavčar Konrad
Tekauc Adolf
Tomašič Zvonimir

Tomsič Ciril
Turinek Václav
Tutta Otto +
Učak Fran I
Varšek Anton
Vehar Ivan
Vidmar Janko
Vidmar Ivan
Vidmar Mirko
Vizjak Ivan
Vrečar Fran
Weber Franc
Weeder Hubert
Weiss Josef
Wernik Ciril
Werzak Leopold
Wilhelm Vladimir
Wohinz Leon
Wölfl Kazimir
Zajec Alojzij
Zajec Viktor
Zajec Vinko
Zalar Ivan
✓ Zgone Fran
Zinnbauer Johann
Zirkelbach Henrik
Zomer Fran
Zorič Viktor
Žagar Janko
Židan Albin
Žitnik Anton
Žumer Srečko. [187]

Celje :

Berthold Rudolf
✓ Četina Milan
Goručan Franc
Guček Karel
Kladnik Josip
Knez Anton
Korenčin Fran
Mar Joško
Peyerl Alois
Plankar Alojzij
Pliberšek Rudolf
Podržaj Fran
Rataje Josip
Rückert Karl

✓ Schidlo Guido
Simončič Gustav
Skočir Ivan
Šekulin Vilim
Šinković Karel
Štor Ivan
Tolar Karel. [21]

Gornja Radgona :

Cerjak Ivan
Schreiber Franc
Sušec Ivan. [3]

Kamnik :

Gerčar Josip
Neřima Janko. [2]

Kočevje :

Pavliček Josip
Urbančič Josip. [2]

Kranj :

Horváth Dragotin
✓ Linhart Josip +
Nič Feliks
Reš Ignacij
Soklič Anton
Strnad Janko
Šumi Ignacij. [7]

Maribor :

Bendé Zlatko
Brosche Fran
✓ Brože Leo Anton
Deutschbauer Leopold
Družovič Ivan
Eigl Alois +
Eržen Viktor
Exler Franc +
Fanedl Franz
Ferk Sebastian +
Frankl Ernst
✓ Friedrich Karl
Gerluschnig Wilhelm
Gottlieb Thomas
Hrastnig Rudolf
✓ Hrovatin Albin

Jurkovič Peter
Kadunc Josip
Kocmur Drago †
Korbel Johann †
Kukowetz Fran
Maieritsch Johann
✓ Malovič Milan
Mejač Franjo
Močnik Andreas
Močnik Wilhelm †
Narath Johann
Oblak Gustav
✓ Ošlak Josip
Prattes Wilhelm
Pulko Hermann
Robar Tomaž †
✓ Rotter Brunon
Schwab Walter
Sernetz Anton

Sernetz Leopold
Slanič Leo
Sobotkiewicz Marzel
Soklič Rihard
✓ Strašnik Lojze
Stržina Karel
Šošterič Fran
Vehovsky Karel
Vidovič Ivan
Vokač Pavel
Zappe Emanuel. [46]

Novo mesto:

Gregorec Anton. [1]

Prevalje:

Kolenc Ivan †
✓ Mihalek Otmar

Praznik Josip †
Stergar Josip I
Stergar Josip II
Šuler Alojzij. [6]

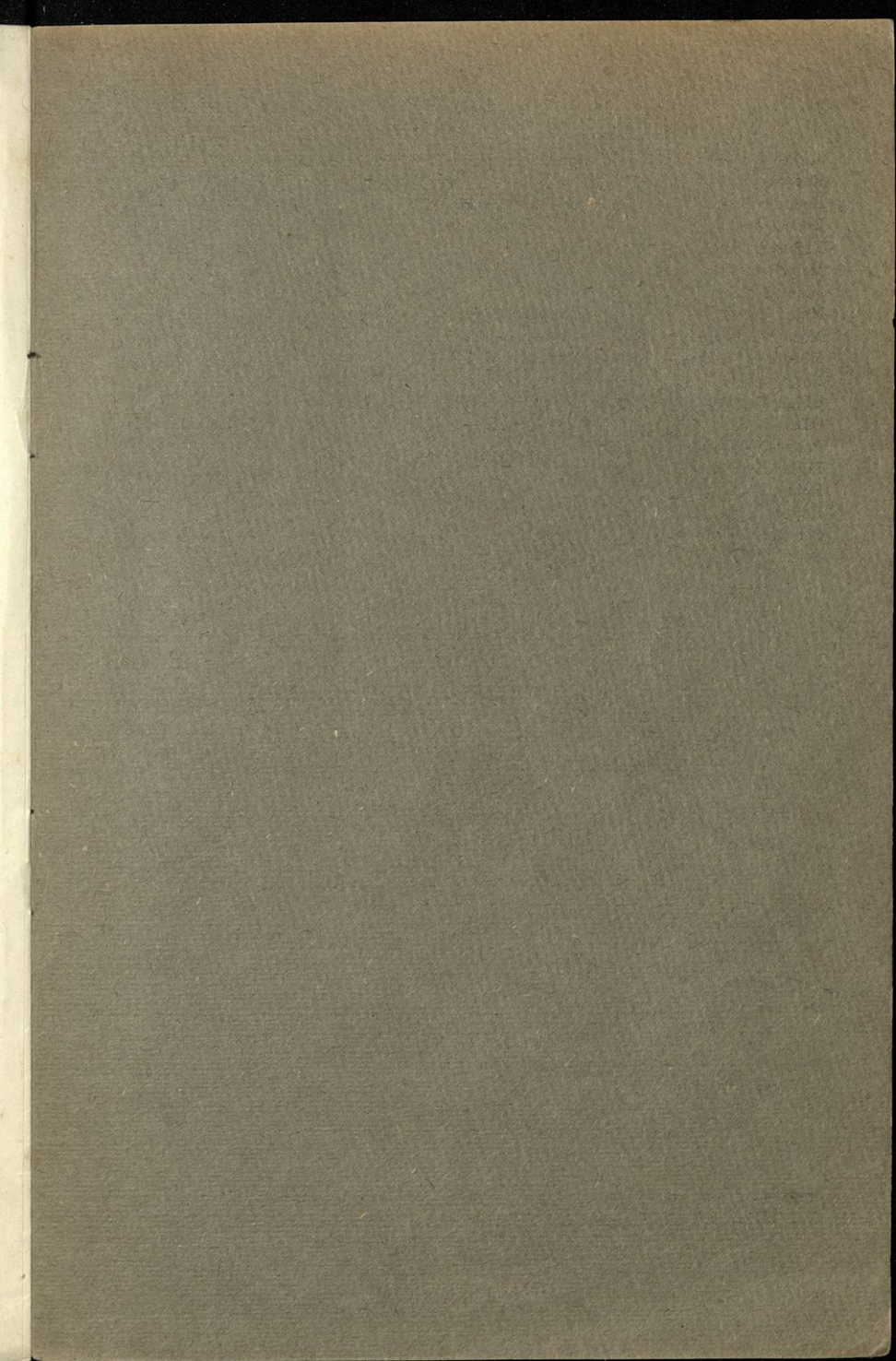
Ptuj:

Ornig Matthias
Spritzey Ignaz. [2]

Onemogli:

Čarman Fran
Fuchs Karel
Petrič Maksimilijan
Rüting Karl
Turk Karel
Wolkensperg August. [6]

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA MARIBOR

51439/1920

CS1000

098306850

ZA ČITALNICO